

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K uplatňování tzv. pozastávek v insolvenčním řízení

Zejména ve stavebnictví je poměrně běžné využívání tzv. pozastávek či zádržného (oba tyto pojmy jsou užívány jako synonyma), což je - zjednodušeně řečeno - smlouvou určená část ceny díla, která je hrazena ve zvláštním režimu. K úhradě pozastávky typicky dochází postupně ve dvou fázích, a to po provedení díla a odstranění případných vad (a „nedodělků“, jak jsou v praxi drobné vady díla rovněž nepřesně nazývány), a dále pak po uplynutí záruční doby a odstranění případných záručních vad.

Otázka, jaký je charakter či právní povaha pozastávky z hlediska okamžiku vzniku nároku na její zaplacení, její splatnosti, apod., se na první pohled může jevit jako víceméně akademická. Situace se však zásadně mění v momentu, kdy se objednatel jako dlužník ocitá v insolvenční a zhotovitel coby věřitel v následném insolvenčním řízení usiluje o přihlášení (a zejména o uspokojení) své pohledávky z titulu nároku na zaplacení části ceny díla odpovídající sjednané pozastávce.

Judikatura vyšších soudů totiž dovozuje, že „*ujednání o pozastávce upravuje ve stanoveném rozsahu vznik práva na zaplacení (části) ceny díla, a nikoli vznik splatnosti*“, resp. že „*(J)e třeba rozlišovat vznik práva na zaplacení a splatnost tohoto práva (nároku)*.“[1] Tento závěr je nepochybně přiléhavý ve vztahu k těm pozastávkám, resp. jejich částem, které představují část ceny díla, již je zhotovitel dle ujednání ve smlouvě oprávněn nárokovat teprve poté co dílo řádně dokončí a předá objednateli bez vad. Problém spočívá v tom, že uvedený závěr je bez dalšího vztahován též na ty pozastávky (jejich části), které mají být (opět dle ujednání ve smlouvě) uhrazeny až po uplynutí záruční doby (a po odstranění případných záručních vad). A právě tomuto druhu pozastávek budeme dále věnovat pozornost.

Hodlá-li totiž zhotovitel přihlásit svou pohledávku z titulu nároku na zaplacení pozastávky vázané na skončení záruční doby a odstranění případně se vyskytnuvších záručních vad v rámci insolvenčního řízení, které je vedeno proti objednateli, jako pohledávku dosud nesplatnou, bývá takto přihlášená pohledávka popírána s odvoláním na citovanou judikaturu s tím, že se nejedná o pohledávku nesplatnou, nýbrž o pohledávku vázanou na podmínku, a to podmínku odkládací. Vzhledem k tomu, že na pohledávky věřitelů vázané na splnění odkládací podmínky nemá zahájení insolvenčního řízení vliv (srov. § 173 odst. 3 insolvenčního zákona), může se stát, že insolvenční řízení skončí dříve než dojde ke splnění této „*odkládací*“ podmínky a věřitel tak bude zcela zbaven byť jen teoretické možnosti být v rámci insolvenčního řízení uspokojen.

Má pozastávka svou „právní povahu“?

Předně je zapotřebí konstatovat, že pozastávka není žádným legálně definovaným právním institutem a tedy ani nemá žádnou předem danou „*povahu, která plyne z hmotného práva*“.[2] Nejedná se tedy o institut upravený platným právem, nýbrž o smluvní ujednání různorodého obsahu, který je určován aktuálními požadavky a potřebami smluvních stran. Již z tohoto důvodu proto nelze na každou pozastávku nahlížet stejným způsobem, resp. hodnotit ji vždy stejným prizmatem judikatury vyšších soudů.[3]

Proti chápání pozastávky jako dohody o odložení splatnosti části ceny díla bývá namítáno, že „(T)akový závěr by mohl na úkor dlužníka a ostatních jeho věřitelů vést k bezdůvodnému obohacení těch věřitelů, kteří své závazky plynoucí z ujednání o záruce za jakost (doposud) nesplnili a kterým proto právo na pozastavenou část ceny díla ještě nevzniklo.“[4] Úvahy tohoto druhu jsou podle mého přesvědčení poněkud vzdáleny ekonomické realitě, což platí především u nyní diskutovaných pozastávek „uvolňovaných“ po skončení záruční doby. Praxe je totiž taková, že cenu díla - včetně její části připadající na budoucí pozastávku - zhotovitelé kalkulují podle rozpočtů vycházejících z nákladů na zhotovení předmětu díla, takže v okamžiku, kdy je dílo řádně provedeno, resp. kdy se objednatel stane vlastníkem předmětu díla (srov. § 2599 odst. 1 obč. zákoníku), získává v předmětu díla plnou majetkovou hodnotu odpovídající sjednané ceně díla, takže hovořit o bezdůvodném obohacení na straně objednatele za této situace jednoduše nelze.

Pokud je za tohoto stavu navíc sjednávána pozastávka, jedná se svým způsobem[5] spíše o poskytnutí dodavatelského úvěru objednateli ze strany zhotovitele a nikoli např. o zadržetí majetkové hodnoty (části ceny díla - zádržného) z důvodu neposkytnutí kompletního plnění (předmětu díla) objednateli (který, jak řečeno, v této chvíli již disponuje předmětem díla v hodnotě odpovídající ceně díla).

V neprospěch chápání pozastávky coby dohody o odložení splatnosti části ceny díla bývá rovněž argumentováno účelem pozastávky „jako nástroje zajištění nároků objednatele ze záruky za jakost díla“.[6] S takto vymezeným účelem sjednávání pozastávek lze samozřejmě souhlasit a možnost kontrolovat v průběhu záruční doby část ceny díla pro případ možného prodlení zhotovitele s odstraněním záručních vad je také zřejmě jedinou motivací objednatele k požadavku na sjednání pozastávky. Nelze však souhlasit s tím, že jedinou cestou k naplnění takto vymezeného účelu pozastávky je její kategorické pojmání jako dohody o vzniku práva zhotovitele na zaplacení (části) ceny díla. Již sám fakt odložené splatnosti části ceny díla (pozastávky), v jehož důsledku si objednatel může část peněžních prostředků připadajících na pozastávku v průběhu záruční doby ponechat ve své dispozici, je dostatečným nástrojem zajištění jeho případných nároků vůči zhotoviteli souvisejících s případným výskytem (záručních) vad díla. Bude-li podstatou pozastávky odložení splatnosti části ceny díla a vznikne-li objednateli vůči zhotoviteli jakýkoli nárok v souvislosti s neplněním povinnosti k odstranění záručních vad,[7] pak objednateli nic nebrání v uskutečnění jednostranného zápočtu jeho takto vzniklé (splatné) pohledávky proti (nesplatné) pohledávce zhotovitele na úhradu pozastávky.[8] Objednatel má kromě toho po ruce další efektivní nástroj pro upevnění své pozice v případě neplnění povinností zhotovitele z odpovědnosti za (záruční) vady díla, a to možnost tzv. odepření plnění (konkrétně úhrady pozastávky po uplynutí záruční doby) ve smyslu § 1912 odst. 1 obč. zákoníku.

Závěr v tom smyslu, že pozastávka je vždy ujednáním o (pozdějším) vzniku práva na zaplacení a nikoli ujednáním o odložení splatnosti pohledávky, bývá opíráno o již zmiňovanou judikaturu Nejvyššího soudu ČR, konkrétně o rozhodnutí NS ČR sp. zn. 32 Cdo 2076/2007 ze dne 26. 11. 2008, kde se hodnocení pozastávky coby dohody o vzniku práva na zaplacení části ceny díla vysvětluje konstatováním, že „za použití pravidel výkladu upravených v ustanovení § 266 obchodního zákoníku, zejména též výkladu gramatického a logického, k jinému závěru dospět nelze.“ Právní praxe (včetně praxe soudní) na toto rozhodnutí navázala uplatněním představy jakéhosi obecně daného „institutu pozastávky“, aniž by nadále zohledňovala fakt, že ujednání o pozastávce může nabývat nejrůznějších podob, což v podstatě znemožňuje jakékoli zobecnění citované judikatury Nejvyššího soudu.[9]

Pozastávka jako podmíněná pohledávka?

V praxi insolvenčních správců (ale i soudů) bývá prosazován názor, že pohledávka na vyplacení pozastávky je zásadně pohledávkou podmíněnou, a to pohledávkou vázanou na splnění odkládací podmínky ve smyslu § 173 odst. 3 insolvenčního zákona, resp. ve smyslu § 548 odst. 2 obč.

zákoníku.[10]

Potíž je v tom, že při pravidelném (a jistě žádoucím a tudíž i zákonem předvídaném) běhu věci by se na předmětu díla žádné záruční vady vyskytnout neměly, takže domnělá „odkládací podmínka“ spočívající v řádném odstranění záručních vad by nemohla nikdy nastat (pokud se žádné vady na předmětu díla nevyskytnou, není možno je ani odstranit). I z toho logicky plyne, že jediným omezením pro vznik splatnosti uvedené části ceny díla (pozastávky) je uplynutí času (nikoli tedy doložení času ve smyslu § 550 obč. zákoníku). Výše uvedeným způsobem chápaná „odkládací podmínka“ (spočívající v odstranění záručních vad) je proto spíše než odkládací podmínkou formálním upozorněním na možnost odepření plnění (tzn. úhrady pozastávky) ve smyslu § 1912 odst. 1 obč. zákoníku ze strany objednatele v případě, že by v době splatnosti pozastávky (tj. po uplynutí záruční doby) byl zhotovitel v prodlení s odstraněním eventuálně reklamovaných záručních vad.

I kdyby totiž v příslušné smlouvě o dílo uvedená „podmínka“ vůbec nebyla zmíněna, přesto by objednatel (v pozici dlužníka) byl oprávněn využít možnosti dané mu zmíněným ustanovením občanského zákoníku a odepřít zhotoviteli úhradu pozastávky až do doby odstranění záručních vad, resp. splnění povinností vyplývajících z odpovědnosti ze záruky za jakost. Pokud je tedy postup spočívající v právu odepřít doplacení části ceny díla při prodlení se splněním určité jiné povinnosti vyplývající ze smlouvy o dílo možný bez ohledu na výslovnou úpravu ve smlouvě, pak zařazení smluvní úpravy v zásadě totožné s úpravou obsaženou v právním předpisu nemůže být považováno za ujednání podmiňující splatnost ceny díla (její části), resp. zakotvující vznik nároku na zaplacení ceny díla.

Jinak řečeno, konstrukce založená na vnímání práva na zaplacení pozastávky jako pohledávky, jejíž vznik je vázán na splnění odkládací podmínky, je nesprávná již proto, že při normálním běhu věci příslušná odkládací podmínka (spočívající v odstranění záručních vad) nikdy nenastane. V případě pozastávky se tedy nejedná o odkládací podmínku, nýbrž o odložení doby splatnosti určité části ceny díla na dobu po skončení záruční doby.

Pozastávka jako analogie práva zadržet slevu z ceny díla?

Argumentace ve prospěch chápání pozastávky jako pohledávky vázané na splnění odkládací podmínky také bývá podepřena srovnáním pozastávky s právem kupujícího (objednatele) zadržet část kupní ceny, resp. ceny díla odpovídající jeho právu na slevu.[11] Za příklad může posloužit nepublikované rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci, podle kterého „*institutem, jenž je zádržnému povahou velmi blízký, je ... úprava v ustanovení § 439 odst. 4 obchodního zákoníku, dle které pokud je dodáno na základě kupní smlouvy vadné zboží, není kupující povinen platit část kupní ceny, jež by odpovídala jeho nároku na slevu, jestliže by vady nebyly odstraněny.*“, přičemž „*(I)nstitut zádržného dle ustanovení § 439 odst. 4 obchodního zákoníku zcela zřejmě hovoří o vzniku povinnosti zaplatit část kupní ceny ve vazbě na odstranění vad nikoli o splatnosti části kupní ceny.*“[12] Takovéto srovnání smluvně sjednané pozastávky s právem na odepření plnění kupní ceny, resp. ceny díla je ovšem nutno považovat za krajně nepřiléhavé, a to hned z několika důvodů.

Předně není zřejmé, co vedlo soud ke srovnávání smluvního ujednání o odkladu úhrady ceny díla s institutem „zákonného zádržného“ dle § 439 odst. 4 obch. zákoníku, když pro takový postup nebyl důvod. Předpokladem použití analogie je totiž existence mezery v zákoně. Ta zde přitom není, neboť v případě smluvně sjednaných pozastávek mezi stranami zpravidla existuje srozumitelné smluvní ujednání, které nevyžaduje žádného doplnění pomocí analogické aplikace právní úpravy jiného (a to dosti odlišného) právního institutu.

Kromě toho není dán ani druhý předpoklad pro použití analogie, a sice podobnost té skutkové

podstaty upravené právní normou, která má být analogicky použita, se skutkovou podstatou, která má být vztahem analogie poměřována, tzn. se smluvně sjednanou pozastávkou. Rozdíl mezi zmíněným „zákonným zádržným“ a smluvní pozastávkou lze spatřovat především v tom, že zatímco v prvním případě je zadržována platba za část již vadně poskytnutého plnění (zboží, díla) odpovídající zákonnému nároku na slevu z kupní ceny, resp. z ceny díla, ve druhém případě – a to se týká zejména pozastávek hrazených po uplynutí záruční doby – žádné takto poskytnuté vadné plnění (zpravidla) neexistuje. Platba ceny díla ve výši sjednané (smluvní) pozastávky je odkládána nikoli proto, že by předmět díla vykazoval vady, nýbrž jen z toho důvodu, že by vady eventuálně vykazovat mohl, a to nikoli v době poskytnutí plnění (tj. při předání díla objednateli), jako je tomu v případě onoho zákonného zádržného, nýbrž teprve v budoucnu, v průběhu záruční doby (příčemž, jak shora uvedeno, okolnost, že dílo bude vskutku vykazovat záruční vady, je okolností nejistou, která by za přirozeného běhu věcí vůbec neměla nastat).

V neposlední řadě lze ovšem polemizovat i se závěrem soudu v tom smyslu, že institut zákonného zádržného „zcela zřejmě hovoří o vzniku povinnosti zaplatit část kupní ceny ve vazbě na odstranění vad nikoli o splatnosti části kupní ceny.“ Tzv. „institut zádržného dle ustanovení § 439 odst. 4 obchodního zákoníku“, resp. dle § 2108 obč. zákoníku striktně vzato nehovoří ani o vzniku nároku, ani o splatnosti kupní ceny (ceny díla), nýbrž pouze zdůrazňuje právo kupujícího (objednatele) na odepření plnění prodávajícímu (zhotoviteli) v případě jeho vadného plnění. Pokud kupující, resp. objednatel tohoto svého práva nevyužije a uhradí část kupní ceny (ceny díla) odpovídající možné slevě, neznamená to, že by plnil před splatností či dokonce že by plnil nedluh. Teprve v případě, že nedojde k řádnému odstranění vady, vzniká kupujícímu (objednateli) právo na snížení pohledávky na zaplacení kupní ceny, resp. ceny díla.[13] Ustanovení § 439 odst. 4 obch. zákoníku je tedy (stejně jako ustanovení § 2108 obč. zákoníku) pouze určitým vyjádřením či součástí námitky nenáležitosti plnění (*exceptio non adimpleti contractus*).

Namísto závěru

S odvoláním na výše uvedené argumenty lze uzavřít, že v režimu mimo konkursní, resp. insolvenční řízení se v případě tzv. pozastávek jedná o pouhé odložení splatnosti ceny díla na dobu po uplynutí záruční doby. Není proto důvodu, aby v případě přihlášky pohledávky z titulu nároku na zaplacení pozastávky v rámci probíhajícího insolvenčního řízení bylo právo na uspokojení věřitele (objednatele) zcela zásadním způsobem zpochybněno a takové uspokojení případně i definitivně zmařeno tím, že by tato pohledávka musela být považována ve smyslu § 173 odst. 3 insolvenčního zákona za podmíněnou a vázanou na odkládací podmínku.[14] Taková interpretace pozastávky rovněž koliduje se zásadami, na nichž je postaveno insolvenční řízení. Jednou ze stěžejních zásad insolvenčního řízení je přitom zásada vyjádřená v § 5 písm. a) insolvenčního zákona, podle něhož musí být insolvenční řízení vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen. Pokud by byl účel insolvenčního zákona[15] naplňován tím způsobem, že by věřitel byl zcela zbaven možnosti být společně s ostatními věřiteli uspokojen z dlužníkovy majetku, ačkoli sám již poskytl dlužníkovi plnění (představované předmětem díla) v hodnotě odpovídající výši ceny díla včetně nárokované pozastávky, jednalo by se o výklad neslučitelný s obecnou představou spravedlnosti, jehož důsledkem by bylo mj. i popření ústavně garantovaného práva vlastnit majetek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.[16]

Ostatně i kdybychom považovali veškerou zde použitou argumentaci za nepřiléhavou a tzv. pozastávky pokládali za vázané na splnění odkládací podmínky spočívající v odstranění záručních vad, resp. uplynutí záruční doby, pak v podmínkách probíhajícího insolvenčního řízení, tedy za stavu, kdy byl pravomocně zjištěn úpadek dlužníka, lze takto vzniklou situaci interpretovat rovněž tak, že to byl dlužník (objednatel), kdo zmařil splnění příslušné odkládací podmínky, v důsledku čehož se podmínka považuje za splněnou (srov. § 36 odst. 3 zák. č. 40/64 Sb., občanského zákoníku, resp. §

549 odst. 2 obč. zákoníku). Ačkoli zákon v této souvislosti hovoří o „záměrném zmaření“ podmínky a dlužníkův úpadek samozřejmě nutně nemusí být důsledkem jeho předem promyšleného záměru, přesto je dle mého názoru nutno přičítat vznik dlužníkovu úpadku dlužníkovi a nikoli tedy jeho následky přenášet na zhotovitele jakožto dlužníkovu věřitele. Zejména v případech, kdy dlužník není vlastníkem předmětu díla, s nímž je spjata záruka za jakost, je zřejmé, že již nebude vůči zhotoviteli (věřiteli) uplatňovat jakékoli nároky ze záruky za jakost, a to i kdyby se záruční vady na předmětu díla (vlastněného třetí osobou – investorem) případně dodatečně vyskytly. V popsaném případě proto nelze po úpadku objednatel většinou očekávat, že by ještě vůbec mohly být vůči zhotoviteli (věřiteli) uplatňovány jakékoli nároky na odstraňování záručních vad díla vlastněného třetí osobou (investorem).[17]

Je-li v souvislosti s posuzováním tzv. „*institutu pozastávky*“ dovozována jeho určitá obecná právní povaha, pak je rovněž nutné upozornit na to, že v této souvislosti odkazovaná judikatura neřeší vždy skutkově shodné situace a i z tohoto důvodu je otázkou, zdali lze dosavadní judikaturu vyšších soudů bez dalšího aplikovat na jakýkoli případ sjednání pozastávky, a to zvláště tehdy, nejedná-li se o žádný kodifikovaný právní institut. Navíc je nutno mj. vždy rozlišovat, zdali pozastávka „zajišťuje“ řádné dokončení díla bez vad a úhrada pozastávky je ujednáním stran např. výslovně vázána na předání díla bez vad a nedodělků (což je případ odkazované judikatury), anebo váže-li se její výplata k uplynutí záruční doby a případnému odstranění záručních vad, které by se mohly (a současně nemusely a správně ani neměly) na předmětu díla vyskytnout. Je samozřejmě nutné zohledňovat i to, jakým konkrétním způsobem smluvní strany pozastávku vymezily ve smlouvě, důležité je rovněž to, zdali v konkrétním případě dílo skutečně vykazovalo vady (což je opět případ odkazované judikatury), anebo jedná-li se o dílo dosud bezvadné. Nutno od sebe odlišit rovněž situace, kdy vady díla byly odstraněny třetí osobou z podnětu objednatel (jako je tomu v odkazované judikatuře), od situací, kdy tomu tak není, apod.

Z uvedeného vyplývá, že pojmání tzv. pozastávky (zádržného) jako zřetelně vymezeného právního institutu je v samém základu nesprávné a z tohoto důvodu ani není možné bez posouzení okolností daného případu (zejména způsobu smluvního zakotvení pozastávky) apriori aplikovat dosavadní judikaturu týkající se uplatňování těchto pohledávek v insolvenčních řízeních.

JUDr. Tomáš Grulich, Ph. D.,
podnikový právník

[1] Jedná se o hojně citované rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 32 Cdo 2076/2007. Dále lze zmínit rozhodnutí NS ČR sp. zn. 23 Cdo 3084/2007 a sp. zn. 23 Cdo 4928/2007.

[2] Jak je občas zmiňováno v odborné literatuře, srov. např. Tomaier, J., Hanuliak, M.: Ještě jednou k uplatňování pohledávek z pozastávek v insolvenčním řízení, epravo.cz, ID: 93516, 07. 02. 2014.

[3] Což se v současné době v podstatě děje, když jsou pohledávky z pozastávek přihlašované v insolvenčních řízeních jako nepodmíněné plošně popírány s poukazem na judikaturu Nejvyššího soudu ČR (často jde právě o rozhodnutí sp. zn. 32 Cdo 2076/2007) bez ohledu na konkrétní obsah příslušného smluvního ujednání o pozastávce.

[4] Viz např. Tomaier, J., Hanuliak, M.: Uplatňování pohledávek z pozastávek v insolvenčním řízení, epravo.cz, ID: 91489, 27. 05. 2013.

[5] S ohledem na výše popsanou distribuci majetkových hodnot ve vztahu objednatel – zhotovitel, kdy v okamžiku dokončení díla objednatel disponuje majetkovou hodnotou představovanou řádně provedeným předmětem díla a zhotoviteli by tedy správně měla náležet cena díla jako majetková hodnota odpovídající smluvně sjednané hodnotě předmětu díla.

[6] Viz Tomaier, J., Hanuliak, M., op. cit. sub 4.

[7] Může se jednat o nárok na náhradu škody, na zaplacení smluvní pokuty, na úhradu nákladů za odstranění vad pomocí třetí osoby, apod.

[8] S ohledem na zmíněný účel pozastávky je čas jejího plnění sjednán ve prospěch dlužníka (objednatele) ve smyslu § 1962 odst. 2 obč. zákoníku, takže dle § 1982 odst. 1 obč. zákoníku zápočtu objednatelovy splatné pohledávky proti zhotovitelově nesplatné pohledávce zřejmě nic nebrání.

[9] Mimo jiné tedy např. nelze a priori tvrdit, že jakékoli ujednání o pozastávce vyžaduje výklad dle § 266 obch. zákoníku (v současné době by se jednalo o výkladová pravidla upravená v § 555 a násl. obč. zákoníku). Pokud se smluvní strany zcela jednoznačným způsobem dohodnou, že část ceny díla připadající na pozastávku bude uhrazena až po uplynutí záruční doby, pak lze jejich shodný projev vůle považovat za naprosto srozumitelný a určitý (v tom smyslu, že pozastávku objednatel zaplatí po uplynutí záruční doby, tedy určitého ve smlouvě sjednaného času) a takový projev vůle nevyžaduje použití žádných dalších sofistikovaných výkladových metod.

[10] Hovoříme-li samozřejmě o pozastávce jako o ujednání, na základě kterého se objednatel zavazuje po uplynutí záruční doby (a případném odstranění reklamovaných záručních vad) zaplatit zhotoviteli zbývající část ceny díla. Samozřejmě nelze vyloučit ani eventualitu, že si strany vskutku sjednají jakkoli formulovanou skutečnou odkládací podmínku coby předpoklad vzniku práva na zaplacení pozastávky.

[11] Podle § 2108 obč. zákoníku platí, že do odstranění vady nemusí kupující platit část kupní ceny odhadem přiměřeně odpovídající jeho právu na slevu, přičemž ve smyslu § 2615 odst. 2 obč. zákoníku platí o právech objednatele z vadného plnění obdobně ustanovení o kupní smlouvě. V předchozí právní úpravě odpovídalo § 2108 obč. zákoníku ustanovení § 439 odst. 4 obchodního zákoníku.

[12] Jedná se o rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15. 12. 2016, sp. zn. 34 ICM 1594/2015.

[13] K povaze, způsobu a důsledkům uplatnění nároku na slevu srov. též JÄGER, M., Zániku závazků započtením. Současný právní stav a změny v novém soukromém právu. 1. vydání, Praha: Linde Praha, a. s., 2013, str. 21 - 22.

[14] Podle § 306 odst. 5 insol. zákona je pro zařazení do rozvrhu u pohledávek vázaných na podmínku rozhodný stav ke dni vydání rozvrhového usnesení, takže pokud by rozvrhové usnesení bylo vydáno dříve, než dojde ke splnění této tzv. „odkládací podmínky“ (tzn. primárně ke skončení záruční doby), pak by nemohlo dojít k uspokojení zhotovitele, a to navzdory tomu, že objednatel (dlužník) dávno před tím obdržel řádně provedené dílo mj. i v hodnotě dosud neuhrazené pozastávky.

[15] Tímto účelem je ve smyslu § 1 písm. a) insol. zákona řešení dlužníkovy úpadku (či hrozícího úpadku) některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem (či hrozícím úpadkem) a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů.

[16] Naopak uspokojení věřitele, který v pozici zhotovitele řádně provedl pro dlužníka (jako objednatel) sjednané dílo, za které dosud nedostal řádně zaplacení, bude mravním principům odporovat asi jen stěží.

[17] Uvedené se samozřejmě nevztahuje na případy, kdy i po zjištění úpadku dlužníka pokračuje provoz dlužníkovy závodu (podniku).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenci při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenci – judikaturní závěry](#)

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)